

Діяльність Верховної Ради України:

дайджест публікацій на сторінках українських ЗМІ

Вип. 22 (1 - 10 серпня 2025 року). –39 с.

Зміст

Верховна Рада України	1
Голова Верховної Ради України.....	4
Заступник Голови Верховної Ради України.....	5
Законотворчість.....	6
Парламентські комітети та фракції.....	16
Народні депутати України.....	23

Верховна Рада України

1. **Закони поза Регламентом: як прискорення витіснило процедуру [Електронний ресурс] / Лаб. законодав. ініціатив // Дзеркало тижня. – 2025. – 4 серп. – Електрон. дані. Проаналізовано ухвалення скандального Закону № 4555 (законопроект № 12414), який суттєво обмежив незалежність НАБУ та САП. Викрито численні порушення Регламенту Верховної Ради України (ВР України) під час його розгляду: від поспішного внесення та непрозорої підготовки до голосування без ознайомлення депутатів із остаточним текстом. Закон став прикладом поширеної практики «законопроектів-матрьошок», коли до тексту між читаннями вносяться норми, не пов'язані з предметом первинного проекту. Підкреслено, що така парламентська практика стала нормою ще до війни, а після початку повномасштабного вторгнення лише посилилася, зокрема через відсутність адаптації Регламенту до умов воєнного стану. Незважаючи на масові порушення, Конституційний суд не визнає неконституційними акти, ухвалені з порушенням саме Регламенту, якщо це**

прямо не суперечить Конституції. Лише активний тиск громадськості та міжнародних партнерів змусив владу скасувати частину норм, повернувши незалежність антикорупційним органам — теж із порушеннями. Приділено увагу питанням відсутності прозорості в роботі парламенту: немає трансляцій, інформація про засідання часто недоступна навіть депутатам, а закон про публічні консультації фактично саботується. Зауважено: подібні дії влади підривають демократичні засади парламентаризму, створюючи небезпечний прецедент — Регламент можна порушувати без наслідків. Це загрожує подальшим авторитарним ухилом і девальвацією законодавчого процесу. Текст: <https://zn.ua/ukr/anticorruption/zakoni-poza-rehlamentom-jak-priskorennja-vitisnilo-protseduru.html>

2. **Літвин І. Лише 7 % переселенців планують повернутися додому – опитування [Електронний ресурс] / Інна Літвин // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 4 серп. — Електрон. дані. Наведено тези з національного звіту «Опитування щодо стану захисту в Україні» внутрішньо переміщених осіб (ВПО) і тих, хто повертається з переміщення, який підготувало представництво Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ ООН) разом із Уповноваженим Верховної Ради України (ВР України) з прав людини. Згідно зі звітом, повернутися до місць постійного проживання протягом найближчих шести місяців планують лише 7 % ВПО; 83 % респондентів заявили, що вільно пересуваються країною, і лише 15 % стикалися з певними бар'єрами; 55 % респондентів не переживали розлуки з близькими, а 38 % - перебувають у вимушеній розлуці з близькими, основними причинами якої є переміщення всередині країни і за кордон. Понад чверть ВПО забезпечують себе заробітком. Залежність від державної соціальної допомоги, включаючи пенсії, є високою (63 % респондентів), тоді як 10 % - покладаються на соціальні послуги від держави. Серед іншого, 69 % опитаних відзначають негативний вплив ситуації на психічне здоров'я, а 55 % - не відчують себе в безпеці через**

війну. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4804880-lyshe-7-pereselentsiv-planuuit-povernutysia-dodomu-opytuvannia>

3. **Право на інформацію для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення: особливості забезпечення** *[Електронний ресурс]* / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // **Голос України**. – 2025. – 8 серп. [№ 407]. – Електрон. дані. Зазначено, що Уповноважений Верховної Ради України (ВР України) з прав людини Дмитро Лубінець розповів про вимоги до розпорядників інформації, щоб особи з інвалідністю та маломобільні групи могли отримати належний доступ до публічної інформації. Д. Лубінець наголосив, що РФ як держава-окупант зобов'язана гарантувати людям належні засоби існування згідно з IV Женевською конвенцією про захист цивільного населення під час війни. Натомість на тимчасово окупованих територіях (ТОТ) вона створює умови, що загрожують життю і здоров'ю громадян. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385771>

4. **Торгівля людьми — загроза, яку потрібно зупинити** *[Електронний ресурс]* / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // **Голос України**. – 2025. – 5 серп. [№ 404]. – Електрон. дані. Йдеться про те, що Уповноважений Верховної Ради України (ВР України) з прав людини Дмитро Лубінець взяв участь у діалог-платформі «Торгівля людьми: життя крихке, але ми поруч», організованій спільно з БФ «Карітас Україна». Учасники заходу обговорили примусову працю, експлуатацію в умовах війни та захист прав постраждалих. За словами Уповноваженого, за перше півріччя 2025 р. статус постраждалих від торгівлі людьми отримали 112 осіб, із них — 88 чоловіків, 17 жінок і 7 дітей. З початку повномасштабного вторгнення до Офісу надійшло майже 100 звернень. Також презентовано новий посібник для підтримки постраждалих «Твої права — твій захист. Допомога постраждалим від торгівлі людьми». Він

стане інструментом для виявлення та підтримки постраждалих. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385681>

Див. також: 55, 62

Голова Верховної Ради України

5. **Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук зустрівся з Міністром закордонних справ Румунії Оаною Цою [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 8 серп. [№ 407]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що у межах першого візиту до України після призначення на посаду міністра закордонних справ Румунії Оана Цоя зустрілась у Верховній Раді України (ВР України) з Головою ВР України Русланом Стефанчуком. Це також перший двосторонній візит глави румунської дипломатії з початку повномасштабного вторгнення РФ. Як наголосив Р. Стефанчук, Румунія є важливим партнером і надійним союзником України. Він висловив вдячність за послідовну позицію Бухареста у засудженні російської агресії, масштабну практичну підтримку, а також за допомогу громадянам України, які знайшли тимчасовий притулок на території Румунії. Під час зустрічі сторони обговорили безпекову ситуацію в регіоні, питання посилення повітряної оборони України, перебіг мирного процесу та важливість досягнення справедливого миру на українських умовах. Окрему увагу приділили темі європейської інтеграції, зокрема потребі у розблокуванні переговорного процесу щодо вступу України до Європейського Союзу. Глава українського парламенту також порушив питання міжпарламентської взаємодії, зокрема у форматі Україна — Румунія — Молдова, та наголосив на важливості захисту прав українських дітей, які тимчасово перебувають у Румунії, зокрема щодо забезпечення можливості навчання українською мовою.** Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385769>

Заступник Голови Верховної Ради України

6. Віцеспікерка Олена Кондратюк: Законопроект про ратифікацію Угоди про сторічне партнерство між Україною та Великою Британією вже в українському Парламенті [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 5 серп. [№ 404]. – Електрон. дані. Заступниця Голови Верховної Ради України (ВР України) Олена Кондратюк на своїй фейсбук-сторінці повідомила про внесення Президентом України Володимиром Зеленським до парламенту законопроекту про ратифікацію Угоди про 100-річне партнерство між Україною та Великою Британією: «Президент Володимир Зеленський вніс до Верховної Ради законопроект № 0332 про ратифікацію Угоди про сторічне партнерство між Україною та Великою Британією. Це надважлива угода з нашим стратегічним союзником. Питання якнайшвидшої ратифікації Угоди обговорювала зі Спікером Палати Громад Ліндсі Гойлом та на всіх зустрічах в Парламенті Великої Британії під час нещодавнього візиту до Лондона. Не маю сумнівів, що український Парламент ратифікує цей документ», - зазначила народна обраниця. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385677>

7. Віцеспікерка українського Парламенту Олена Кондратюк: Усі викрадені рф діти мають повернутися додому [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 9 серп. [№ 408]. – Електрон. дані. Зазначено, що Заступниця Голови Верховної Ради України (ВР України) Олена Кондратюк на своїй фейсбук-сторінці проінформувала про ключові моменти колективного звернення Міжнародної коаліції за повернення українських дітей. «Повернення українських дітей — це один із ключових кроків у ширшій боротьбі за те, щоб діти ніколи не ставали заручниками війни. Усі дії мають здійснюватися, виходячи з найкращих інтересів дитини відповідно до міжнародного права», — наголосила вона. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385806>

8. **Олена Кондратюк: Дуже цінно для України сьогодні мати можливість доносити через парламентську дипломатію правду про російську агресію та її наслідки [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 2 серп. [№ 403]. – Електрон. дані.** Подано інформацію, що Заступниця Голови Верховної Ради України (ВРП України) Олена Кондратюк на своїй фейсбук-сторінці повідомила про завершення Шостої Всесвітньої конференції Спікерів парламентів у Швейцарії. Вона розповіла, що голос України в Женеві був сильним, а позиція чітка. Було проведено багато зустрічей, під час яких змогли об'єднати навколо України десятки лідерів парламентів. Народна обраниця вказала, що ухвалено декларацію конференції, в якій наголошено на необхідності забезпечення повного та послідовного дотримання міжнародного права та принципів Статуту Організації Об'єднаних Націй, включно з суверенітетом і територіальною цілісністю, держав і прав людини. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385638>

Законотворчість

9. **Верховній Раді рекомендовано прийняти за основу законопроект про інфраструктурні проекти у сфері енергетики, які становлять суспільний інтерес [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 2 серп. [№ 403]. – Електрон. дані.** Подано інформацію, що Комітет Верховної Ради України (ВР України) з питань енергетики та житлово-комунального господарства на засіданні 29 липня розглянув проект Закону про інфраструктурні проекти у сфері енергетики, які становлять суспільний інтерес (реєстр. № 13450). За результатами розгляду він ухвалив рішення рекомендувати ВР України ухвалити проект за основу в першому читанні. Комітет також розглянув низку законопроектів та підтримав їх. Рекомендував головному Комітету

внести до порядку денного сесії ВР України та ухвалити за основу й у цілому проєкт Закону про ратифікацію Фінансової угоди «Програма відновлення України III» (Трани В) між Україною та ЄІБ» (реєстр. № 0330). Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385636>

10. **Гал І. Частину українців можуть звільнити від сплати ЄСВ: у Раді чекають на схвалення нові правила оподаткування [Електронний ресурс] / Ірина Гал // Fakty.ua : [вебсайт]. – 2025. – 6 серп. — Електрон. дані.** Зазначено, що нещодавно народним депутатам було надано на ознайомлення проєкт Закону про внесення змін до ст. 4 Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» щодо звільнення від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування осіб незалежно від виду призначеної та виплачуваної ним страхової виплати (пенсії) чи соціальної допомоги. Цим документом автори пропонують уточнити, що отримання пенсіонерами (які отримують дохід як фізична особа-підприємець (ФОП), провадять незалежну професійну діяльність, є членами фермерського господарства) іншого виду пенсійного забезпечення, ніж пенсія за віком або за вислугу років, або соціальна допомога, не позбавляє їх набутого права на звільнення від сплати ЄСВ. Народні депутати зазначили, що чинне законодавство не однозначно трактує звільнення від сплати податку пенсіонерів, які отримують інші соцвиплати, ніж визначені законодавством для звільнення від ЄСВ. Текст: <https://fakty.ua/458038-chast-ukraincev-mogut-osvobodit-ot-uplaty-esv-v-rade-zhdut-odobreniya-novye-pravila-nalogooblozheniya>

11. **Зареєстровано законопроект щодо наукового та науково-методичного забезпечення у сфері фізичної культури і спорту [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 9 серп. [№ 408]. – Електрон. дані.** Йдеться про те, що 7 серпня 2025 р. Кабінет Міністрів України (КМ України) подав до

Верховної Ради України (ВР України) проєкт Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» щодо наукового та науково-методичного забезпечення у сфері фізичної культури і спорту» (реєстр. № 13611). Законопроєктом пропонується внести зміни до ст. 1 та ст. 50 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», якими удосконалити та врегулювати на законодавчому рівні питання наукового та науково-методичного забезпечення у сфері фізичної культури і спорту. Документ спрямований на запровадження системного підходу до наукового та науково-методичного забезпечення сфери фізичної культури і спорту, вдосконаленню підготовки найкращих українських спортсменів, розширення джерел фінансування відповідних заходів. Його ухвалення дозволить використовувати досягнення науково-технічного прогресу, передовий практичний досвід, поширювати та застосовувати нову науково обґрунтовану інформацію з метою забезпечення ефективного функціонування сфери фізичної культури і спорту. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385809>

12. Зареєстровано законопроєкт про надання на ринку та використання біоцидних продуктів [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 9 серп. [№ 408]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що 7 серпня 2025 р. у Верховній Раді України (ВР України) зареєстровано проєкт Закону України «Про надання на ринку та використання біоцидних продуктів», реєстр. № 13604, поданий Кабінетом Міністрів України (КМ України). Його мета - гармонізація європейських правил надання на ринку та використання біоцидних продуктів і оброблених виробів, одночасно забезпечуючи високий рівень захисту здоров'я людей, тварин і навколишнього середовища від шкідливих організмів, таких як шкідники або бактерії, а також дії активних речовин, що містяться в біоцидних продуктах. Законопроєкт розроблено з метою імплементації Регламенту Європейського Союзу № 528/2012 Європейського

Парламенту та Ради від 22.05.2012 щодо надання на ринку та використання біоцидних продуктів. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385808>

13. **Здоровило Т. Рада повернула незалежність НАБУ і САП - Зеленський підписав закон [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2025. – 31 лип. – Електрон. дані. Йдеться про ухвалення Верховною Радою України (ВР України) президентського законопроекту, який повертає скасовані раніше гарантії незалежності антикорупційним органам – Національному антикорупційному бюро України (НАБУ) і Спеціалізованій антикорупційній прокуратурі (САП). Зазначено, що Президент України Володимир Зеленський підписав Закон і подякував депутатам, наголосивши, що "це гарантії нормальної, незалежної роботи антикорупційних органів, усіх органів правопорядку нашої держави".** Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/190579/>

14. **Йосипов А. Чи є це кінцем свавільних обшуків? Аналіз законопроекту № 13599, на який чекала адвокатура – блог адвоката Андрія Йосипова [Електронний ресурс] / Андрій Йосипов // Юрид. практика. – 2025. – 7 серп. — Електрон. дані. Проаналізовано норми законопроекту № 13599 від 04.08.2025 "Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо посилення захисту прав людини під час проведення обшуку", мета якого – вирішення з урахуванням вимог Конституції України та практики Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) проблеми проведення обшуку без попередньої санкції суду. Найважливішим досягненням законопроекту визнано встановлення у ст. 233 Кримінального процесуального кодексу України (КПК України) чіткого та вичерпного переліку невідкладних випадків, що дозволяють проникнення до житла без ухвали суду, а саме: врятування життя людей, запобігання безпосередній загрозі їхньому здоров'ю, статевій свободі чи особистій безпеці; безпосереднє переслідування осіб, які підозрюються у вчиненні конкретних, переважно насильницьких та тяжких злочинів; затримання під**

час вчинення злочину осіб, підозрюваних в отриманні неправомірної вигоди відповідно до статей 368, 369 Кримінального кодексу України (КК України), що зберігає ефективність боротьби з корупцією для Національного антикорупційного бюро України (НАБУ). Окрім того, запроваджується дієвий механізм пост-контролю шляхом внесення змін до низки статей КПК України. Констатовано, що законопроект № 13599 є якісним кроком уперед на шляху до захисту фундаментальних прав людини, адже він змінює саму філософію підходу, обмежуючи свавілля і посилюючи судовий контроль. Текст: <https://pravo.ua/chy-ie-tse-kintsem-svavilnykh-obshukiv-analiz-zakonoproiektu-13599-na-iakyi-chekala-advokatura-bloh-advokata-andriia-iosypova/>

15. **Лиса А.** Уряд посилив захист викривачів корупції у війську [Електронний ресурс] / Інна Літвин // **Korrespondent.net** : [вебсайт]. – 2025. – 6 серп. — Електрон. дані. Як повідомив міністр оборони України Денис Шмигаль, Кабінет Міністрів України (КМ України) підтримав законопроект, який гарантує додаткові права та захист для військовослужбовців, котрі повідомляють про можливі факти корупції або пов'язаних із нею правопорушень. Зокрема законопроект передбачає: право військовослужбовців надсилати повідомлення про можливі факти корупції до уповноважених підрозділів чи осіб із питань запобігання та виявлення корупції; можливість вільно обрати канал для повідомлення, зокрема звертатися напряму до НАЗК; виняток із обов'язку доповідати безпосередньому командирові про такі факти. За словами Д. Шмигалья, мета змін – підвищити прозорість у Силах оборони, гарантувати кожному військовослужбовцю безпечний механізм інформування про корупцію та надійний захист від переслідувань чи тиску. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4805461-uriad-posylyv-zakhyst-vykryvachiv-koruptsii-u-viisku>

16. **Москаленко Ю.** Інститут угод зі слідством – нормальна світова практика, але не такий, як пропонували «слуги» з Арахамією – голова САП [Електронний ресурс] / Юлія Москаленко // Дзеркало тижня. - 2025. - 8 серп. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що очільник САП Олександр Клименко в інтерв'ю «ZN.UA» пояснив необхідність розвитку інституту угод зі слідством. За його словами, це дозволить розвантажити Вищий антикорупційний суд, уникнути закриття справ через строки давності та зосередитись на ключових фігурантах. Попри провал законопроекту № 11340, який критикували через ризики "відкupu" топкорупціонерів, О. Клименко вважає, що належно оформлені угоди (з визнанням провини, відшкодуванням збитків і наданням доказів) є цивілізованим і необхідним інструментом. Він наголосив: справжня проблема — це не угоди, а бюрократичні та часові обмеження судової системи.* Текст: <https://zn.ua/ukr/POLITICS/institut-uhod-zi-slidstvom-normalna-svitova-praktika-ale-ne-takij-jak-proponuvali-sluhi-z-arakhamiyeju-holova-sap.html>

17. **Нападовська Н.** Захід дратує імітація змін. Міжнародні донори готові допомагати Україні тільки в обмін на реформи [Електронний ресурс] / Наталя Нападовська // Україна молода. – 2025. – 5 серп. — Електрон. дані. *Проаналізовано економічну ситуацію в Україні та перспективи продовження співробітництва з міжнародними партнерами, необхідною умовою чого є здійснення реформ та боротьба з корупцією. Окреслено ситуацію навколо ухвалення Верховною Радою України (ВР України) законопроекту, що відновлює незалежність антикорупційних органів, та наведено коментар керівника аналітичного напрямку мережі "АНТС" Іллі Несходовського, який висловив думку, що цей крок, на жаль, "не поверне довіру наших партнерів і не відновить зіпсовану репутацію", тож потрібно реальними діями довести бажання продовжувати реформи та боротися з корупцією. Зазначено, що представник Єврокомісії Гійом Мерсьє*

надав чіткий список того, що Україна зобов'язана виконати наступним після відновлення самостійності Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) і Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП), а саме: призначити директора Бюро економічної безпеки (БЕБ); повернути міжнародних експертів до Конкурсної комісії Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (ВККС) із правом вирішального голосу; призначити чотирьох суддів Конституційного Суду України (КСУ), які пройшли міжнародну перевірку. Окрім того, очікується, що ВР України ухвалить важливі законопроекти, зокрема: № 13150 – щодо забезпечення законності в діяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування; № 13165-2 – щодо вдосконалення декларацій доброчесності суддів та родинних зв'язків суддів; № 13107-д – щодо реформування системи професійної освіти; № 9363 — щодо цифровізації виконавчого провадження. Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/3971/2006/190644/>

18. **Омельченко Г. Лохотрон, або Десять днів, які потрясли Україну та Європу [Електронний ресурс] / Григорій Омельченко // Україна молода. – 2025. – 5 серп. – Електрон. дані. У статті Героя України, генерал-лейтенанта Служби безпеки України (СБУ) Григорія Омельченка проаналізовано суспільно-політичну ситуацію в Україні. Акцентовано на комбінованій ракетно-дроновій атаці Росії по Києву вночі 31 липня та розглянуто кадрові ротації в уряді. Особливу увагу приділено проблемам діяльності Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП) після ухвалення Верховною Радою України (ВР України) президентського законопроекту № 13533 щодо відновлення гарантій незалежності цих антикорупційних органів. Вказано на значення масових акцій громадян на підтримку антикорупційних органів та євроінтеграційного курсу України.** Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/190656/>

19. **Президент підписав закон для пришвидшення будівництва мереж мобільного зв'язку [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2025. – 6 серп. – Електрон. дані.** За повідомленням Міністерства цифрової трансформації України, 05.08.2025 Президент України Володимир Зеленський підписав Закон щодо прискорення та спрощення будівництва мереж мобільного зв'язку (№ 4321). У Міністерстві розповіли, що Закон дозволить операторам швидше та простіше розширювати покриття якісним мобільним зв'язком та інтернетом. Відтепер оператори мобільного зв'язку будуть: швидше відводити земельні ділянки комунальної та державної власності (у середньому строки скоротяться із 6 до 3 місяців); розміщувати базові станції на землях інших власників без зміни цільового призначення через земельний сервітут (раніше він використовувався тільки для прокладання ліній зв'язку під землею); встановлювати пересувні базові станції, які необхідні для швидкого відновлення зв'язку на деокупованих територіях. Це, вказали в Мінцифри, прибере ризик їх демонтажу, адже на сьогодні порядок розміщення таких базових станцій відсутній. Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/prezident-pidpisav-zakon-dlya-prishvidshennya-budivnictva-merezh-mobilnogo-zvyazku.html>

20. **Прийнято закон щодо питань освіти військовослужбовців віком від 18 до 25 років, які проходять службу за контрактом або за призовом під час мобілізації, на особливий період [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 2 серп. [№ 403]. – Електрон. дані.** Подано інформацію, що Верховна Рада України (ВР України) 31 липня ухвалила у другому читанні та в цілому проєкт Закону про внесення змін до деяких законів України щодо питань освіти військовослужбовців віком від 18 до 25 років, які проходять військову службу за контрактом або за призовом під час мобілізації, на особливий період (реєстр. № 13235). Закон спрямовано на посилення соціальних пільг і гарантій на час дії правового режиму воєнного стану вказаним категоріям

військовослужбовців, та правове врегулювання питань підвищення мотиваційних чинників залучення їх на військову службу. Крім того, документом передбачено надання під час дії воєнного стану військовослужбовцям (крім військовослужбовців, які проходять базову військову службу,) додаткової відпустки, визначеної Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», з дозволу командира (начальника) військової частини. Текст:

<https://www.golos.com.ua/article/385639>

21. **Ткачук С. Нові правила відпусток для військових: скільки днів тепер гарантовано і як це працює [Електронний ресурс] / Софія Ткачук // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 1 серп. — Електрон. дані.** Зазначено, що Верховна Рада України (ВР України) ухвалила законопроект № 13235, який суттєво змінює підхід до відпусток для військовослужбовців. Відтепер 15 днів зі щорічної 30-денної основної відпустки є обов'язковими для використання, відмовитися від них військовий може лише за власним бажанням. Як повідомило Міністерство оборони України (МО України), відповідні зміни внесено до Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей". Закон також відновлює можливість надання 14 додаткових днів відпустки для учасників бойових дій (УБД). Вказано, що через воєнний стан цей тип відпусток не надавався з 2022 р., тепер командири знову можуть ухвалювати рішення про їхнє надання. Розглянуто, коли військові зможуть отримати компенсацію за невикористані дні відпустки. Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/717308-kilkist-dniv-vidpustki-dlya-viyskovih-zakon-pidpisano-shcho-zminyuyetsya-dlya-ubd>

22. **Уряд підтримав законопроект про посилення захисту прав військових, котрі повідомляють про корупцію [Електронний ресурс] // Високий замок. – 2025. – 6 серп. – Електрон. дані.** Йдеться про ухвалення Кабінетом Міністрів України (КМ України) законопроекту, який посилює

захист військових, котрі повідомляють про корупцію. Його мета — зробити армію прозорішою та гарантувати безпечний механізм викриття порушень. Документ має забезпечити надійний захист викривачів від переслідувань і зміцнити антикорупційні механізми в армії. Вказано, що у застосунку Армія+ з'явився новий навчальний курс під назвою «Стоп корупція. Уповноважені». Текст: <https://wz.lviv.ua/news/537192-uriad-pidtrymav-zakonoproiekt-pro-posylennia-zakhystu-prav-viiskovykh-kotri-povidomliaiut-pro-koruptsiu>

23. **Уряд пропонує встановити 10-річну гарантію на новобудови** [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2025. – 8 серп. – Електрон. дані. Подано інформацію, що Кабінет Міністрів України (КМ України) пропонує запровадити 10-річну гарантію на кожен новозбудований об'єкт, введений в експлуатацію, щоб захистити власників від неякісного будівництва. Це передбачено законопроектом № 13607, який вносить зміни до статті Цивільного кодексу України (ЦК України). Згідно із законопроектом, кожен новозбудований об'єкт, введений в експлуатацію, матиме гарантійний строк у 10 років. Якщо протягом цього періоду виявляться приховані дефекти, підрядник зобов'язаний буде їх усунути, якщо не доведе, що проблема виникла не з його вини. Це стосується як житлових будинків, так і інших споруд, крім тих, що будуються за спрощеними процедурами (наприклад, на підставі будівельного паспорта). Мета законопроекту — посилити захист прав споживачів і гарантувати, що нові будівлі будуть якісними та безпечними для експлуатації. Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/uryad-proponue-vstanoviti-10richnu-garantiyu-na-novobudovi.html>

24. **Щодо посилення підтримки сімей з дітьми та створення умов для поєднання батьківства з професійною діяльністю** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 7 серп. [№ 406]. – Електрон. дані. Йдеться про те, що Комітет

Верховної Ради України (ВР України) з питань соціальної політики та захисту ветеранів рекомендував Верховній Раді України (ВР України) ухвалити за основу законопроект за реєстр. № 13532. Повідомлено, що поданий урядом проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо підтримки сімей з дітьми та створення умов, які сприяють поєднанню батьківства з професійною діяльністю» (реєстр. № 13532) розроблено на виконання Стратегії демографічного розвитку України на період до 2040 р. та плану заходів з її реалізації у 2024 — 2027 рр.. Законопроектом пропонується внести зміни до шести законів України, якими передбачається реформування системи підтримки сімей у період до та після народження дитини. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385736>

25. **Щодо створення сприятливих умов для започаткування та розвитку ветеранського підприємництва [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 2 серп. [№ 403]. – Електрон. дані.** Подано інформацію, що 31 липня 2025 р. Верховна Рада України (ВР України) ухвалила в другому читанні та в цілому Закон України про ветеранське підприємництво (законопроект за реєстр. № 10258). Зазначено, що метою Закону є створення сприятливих умов для започаткування та розвитку ветеранського підприємництва, підвищення його конкурентоспроможності, вирішення проблем реінтеграції ветеранів війни в цивільне життя та сприяння сталому розвитку України в цілому. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385640>

Див. також: 1, 6, 27, 41, 46, 48, 52-53, 55, 61

Парламентські комітети та фракції

26. **Важливим є формування корпоративної культури, у якій визнається та цінується військовий досвід [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 2 серп.**

[№ 403]. – Електрон. дані. Як повідомили у Комітеті Верховної Ради України (ВР України) з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, під час «Ukraine Recovery Conference-2025» у Римі Міністерство економіки України спільно з Міністерством у справах ветеранів України, Національним банком України та представниками великого бізнесу підписали Хартію стійкості людського капіталу (HCR) — флагманську ініціативу, покликану об'єднати бізнес, уряд, громадянське суспільство та міжнародних партнерів навколо відновлення й підтримки людського капіталу в Україні. Міністерство у справах ветеранів взяло активну участь у напрацюванні положень документа, спрямованих на забезпечення інклюзивності й доступності. Йдеться про створення умов, за яких кожен працівник чи працівниця, незалежно від віку, статі, стану здоров'я, соціального статусу чи походження, матимуть рівні можливості для працевлаштування, розвитку та добробуту. Особлива увага приділяється, зокрема, людям із інвалідністю, у тому числі внаслідок війни. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385634>

27. **Верховній Раді рекомендовано прийняти за основу низку законопроектів соціального спрямування [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 6 серп.**

[№ 405]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що на засіданні Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, яке відбулося нещодавно в режимі відеоконференції, розглядали важливі законодавчі ініціативи, спрямовані на удосконалення соціального захисту населення, а також члени Комітету заслухали доповідь міністра соціальної політики, сім'ї та єдності України Дениса Улютіна щодо плану дій Міністерства на короткостроковий («100 днів») та середньостроковий періоди. Він окреслив ключові напрями та пріоритети Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності на найближчу перспективу, а після заслуханої інформації члени Комітету поставили

міністру низку запитань стосовно нагальних проблем. Здійснюючи контрольну функцію, народні депутати України — члени Комітету схвалили рекомендації за результатами комітетських слухань на тему: «Розвиток законодавчого регулювання домашньої праці в Україні», а також запропонували заслухати в порядку контролю питання про стан виконання цих рекомендацій у грудні 2025 р. Текст:

<https://www.golos.com.ua/article/385704>

28. **Заслухали презентацію Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства щодо пріоритетів своєї роботи [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 5 серп. [№ 404]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що у Комітеті Верховної Ради України (ВР України) з питань економічного розвитку відбулася нарада з новопризначеним міністром економіки, довкілля та сільського господарства України Олексієм Соболевим та його заступниками, на якій розглянули ключові напрями економічної політики, стратегічні плани та пріоритети діяльності Міністерства. Учасники заходу обговорили ключові пріоритети, зокрема залучення інвестицій у відновлення, масштабну дерегуляцію, посилення приватизації, промислову політику, розвиток експорту та людського капіталу, питання гуманітарного розмінування, а також, що робитимемо по двох нових напрямках – аграрному та довкілля.** Текст:

<https://www.golos.com.ua/article/385684>

29. **Комітет з питань економічного розвитку тримає на контролі надходження коштів від приватизації державного майна [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 9 серп. [№ 408]. – Електрон. дані. Повідомлено, що у межах парламентського контролю Комітет з питань економічного розвитку постійно здійснює моніторинг за надходженням коштів до Державного бюджету України від приватизації державного майна. Відповідно до Закону**

України «Про Державний бюджет України на 2025 рік» для Фонду державного майна України (ФДМУ) плановий показник надходжень таких коштів встановлено у розмірі 3 200 000 тис. грн. Зазначено, що за період з 01 січня 2025 р. по 31 липня 2025 р. від приватизації державного майна та інших надходжень, безпосередньо пов'язаних із процесом приватизації, до Державного бюджету України перераховано 974 340,09 тис. грн. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385807>

30. Обговорили проблематику працевлаштування ветеранів війни [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 6 серп. [№ 405]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що у Комітеті Верховної Ради України (ВР України) з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів відбулися слухання на тему: «Чи потрібний законодавчо встановлений норматив робочих місць для працевлаштування ветеранів війни на підприємствах, установах, організаціях (державний, приватний сектор) та який?». Зауважено, що мета проведення заходу - широкі обговорення з громадськістю законодавчих ініціатив, спрямованих на встановлення нормативу робочих місць для працевлаштування ветеранів війни на підприємствах, установах, організаціях (державний / приватний сектор). Заслухавши виступи учасників слухань у Комітеті, зроблено висновок, що питання працевлаштування ветеранів потребує комплексного підходу, орієнтованого на забезпечення їхньої реальної конкурентоспроможності на ринку праці. Переважна більшість учасників наголосила на доцільності спрямування державних ресурсів на розвиток системи перекваліфікації, професійної освіти та створення безпечних і легальних умов праці, з урахуванням особливих потреб ветеранів, у тому числі з інвалідністю. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385718>

31. Розширюємо співпрацю заради системної реабілітації Захисників і Захисниць [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату

Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 6 серп. [№ 405]. – Електрон. дані. Як повідомили у Комітеті Верховної Ради України (ВР України) з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, Міністерство у справах ветеранів України та громадська організація «Український волонтерський центр», що реалізує національну програму безоплатної зовнішньої реабілітації «Неопалимі», підписали Меморандум про співпрацю. Зазначено, що цей документ посилює партнерство у важливому напрямі — допомозі ветеранам і ветеранкам, які внаслідок війни отримали опіки, рубці або деформаційні травми. Повідомлено, що проєкт «Неопалимі» працює з травмами, які впливають на зовнішність (шрами, опіки, порохові залишки та травматичний татуаж), а також заважають рухатися та користуватися кінцівками (деформації у ліктьових, колінних суглобах, шиї, спині). Завдяки співпраці ветерани й ветеранки, які отримали такі травми внаслідок війни, зможуть швидше й простіше отримати безоплатне лікування — без зайвих бар'єрів і з чітким механізмом допомоги. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385716>

32. У місті Дніпро провели круглий стіл «Ветеранська політика. Шана та повага!» [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 8 серп. [№ 407]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що відповідно до плану роботи Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів у місті Дніпро проведено засідання круглого столу на тему: «Ветеранська політика. Шана та повага!» під головуванням голови підкомітету з питань соціального захисту прав ветеранів Комітету Анатолія Остапенка. Метою проведення заходу стало обговорення роботи обласних державних адміністрацій із сім'ями загиблих, ветеранами війни — внутрішньо переміщеними особами (ВПО), із сім'ями зниклих безвісти та тих, які перебувають у полоні. Засідання круглого столу стало важливою складовою обговорення питань підтримки ветеранів і ветеранок війни,

родин загиблих Захисників і Захисниць України, а також збереження їхнього гідного статусу в суспільстві та формування культури поваги й шани до захисників України. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385770>

33. **Українські аграрії зібрали майже 20 млн тонн зернових та зернобобових культур [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 9 серп. [№ 408]. – Електрон. дані.** Як повідомили у Комітеті Верховної Ради України (ВР України) з питань аграрної та земельної політики, за інформацією Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України, станом на 08.08.2025 в Україні вже зібрано 19 909,8 тис. тонн ранніх зернових і зернобобових культур на площі 5 299,5 тис. га. Обмолочено вже 47 % площ, засіяних цими культурами. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385810>

34. **Українські аграрії зібрали понад 15 млн тонн зернових та зернобобових культур [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 5 серп. [№ 404]. – Електрон. дані.** Як повідомили у Комітеті Верховної Ради України (ВР України) з питань аграрної та земельної політики, за інформацією Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства, станом на 01.08.2025 в Україні вже обмолочено 4 423,9 тис. га та намолочено 15 474 тис. тонн ранніх зернових і зернобобових культур. Обмолочено вже 39 % площ, засіяних цими культурами. Серед регіонів-лідерів за обсягами збору залишається Одещина. – намолочено понад 3,09 млн тонн із 1,07 млн га. Провідні позиції у рейтингу мають аграрії Кіровоградщини (намолочено – 1,93 млн тонн із 462,9 тис. га) та Полтавщини (намолочено – 1,52 млн тонн із 344,7 тис. га). Крім того, до обмолоту проса приступили аграрії Дніпропетровщини та Херсонщини, якого зібрано з площі 1,2 тис. га та намолочено 83 тонни. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385683>

35. Члени Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики зустрілися з т.в.о. міністра культури та стратегічних комунікацій Тетяною Бережною [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // *Голос України*. – 2025. – 2 серп. [№ 403]. – Електрон. дані. *Йдеться про зустріч членів Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань гуманітарної та інформаційної політики з т.в.о. міністра культури та стратегічних комунікацій Тетяною Бережною, на якій було обговорено спільну взаємодію у сфері культури між МКСК України і профільним Комітетом. Зазначено, що сторони погодилися, що, окрім бюджетного фінансування, треба дати сфері можливість «дихати», підключати державно-приватне партнерство, нарешті схвалити і реалізувати закон про меценатство, прибрати зайву бюрократію в господарській діяльності закладів культури, заохочувати західних партнерів до проєктів із відновлення.* Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385643>

36. Ще майже 150 мільйонів гривень від програми «Власна справа» на розвиток бізнесу [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // *Голос України*. – 2025. – 6 серп. [№ 405]. – Електрон. дані. *Як повідомили у Комітеті Верховної Ради України (ВР України) з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, ще більше українців зробили крок до власної справи - до переліку переможців урядової програми «Власна справа» приєдналися нові грантоотримувачі, які подавали заяви на отримання грантів у період із 9 по 22 червня 2025 р. Повідомлено, що за результатами дванадцятої хвилі програми 2025 р. 459 підприємців отримають мікрогранти на загальну суму 117 млн грн на запуск або розвиток бізнесів, що сприятиме створенню 738 нових робочих місць.* Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385715>

37. Ще один крок до формування повноцінної інфраструктури серійного виробництва боєприпасів в Україні [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // *Голос України*. – 2025. –

5 серп. [№ 404]. – Електрон. дані. Як повідомили у Комітеті Верховної Ради України (ВР України) з питань цифрової трансформації, виробники вибухових речовин зможуть отримати допомогу на масштабування виробництва. Зазначено, що уряд ухвалив постанову про запуск окремого грантового конкурсу від *defence tech* кластера *Brave1*. Мета — швидко забезпечити Сили оборони України вибуховими речовинами для максимального ураження ворога. Текст:

<https://www.golos.com.ua/article/385669>

Див. також: 9, 24, 39, 43, 47

Народні депутати України

38. Відвідини навчальних закладів лівого берега Дніпра [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 8 серп. [№ 407]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що народний депутат України Дмитро Кисилевський побував у навчальних закладах лівого берега Дніпра. «Зустрівся з кращими випускниками шкіл лівого берега Дніпра, відзначив їх депутатськими подяками та подарунками. Кожен з них отримав максимальну оцінку — 200 балів — принаймні з одного базового предмета», — повідомив він. «Дякую міськраді Дніпра та компанії «Інтерпайп» за підтримку моєї ініціативи «Екосистема технічної освіти». Вона передбачає мережу лабораторій мехатроніки та кабінетів праці, систему профорієнтації і змагань, лабораторії в Дніпровській політехніці і майстерню верстатників в ПТУ № 2. Головна мета — дати можливість дітям навчатися на якісному обладнанні, щоб з часом виявити здібності до інженерної професії або кваліфікованої робітничої спеціальності», — зазначив він. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385761>

39. **Візит делегації Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики до Лондона: співпраця у сфері культури, медіа та боротьбі з дезінформацією [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 5 серп. [№ 404]. – Електрон. дані.** Подано інформацію, що у липні 2025 р. представники Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань гуманітарної та інформаційної політики Євгенія Кравчук, Микола Княжицький, Володимир В'ятрович і Олександр Санченко працювали у столиці Великої Британії — Лондоні. Зазначено, що цього разу — з фокусом на те, чим щоденно займається парламентський комітет: захист культурної спадщини, боротьба з дезінформацією та пропагандою, а також розвиток стратегічних комунікацій. Акцентовано, що на 2025 р. Україна заклала на культуру та інформаційну політику приблизно стільки, скільки витрачаємо за два дні війни — майже 10 млрд грн. Це критично недофінансований сектор, який потребує підтримки донорів, переконані члени комітету. Також окрема увага — протидії дезінформації. У Британії триває робота з новим законодавством для протидії іноземному втручання. В Україні британські партнери вже підтримують стратегічні комунікації, але виклики стають дедалі складнішими: російські спецоперації із ботофермами, агентами впливу та підривними кампаніями всередині країн. Це не просто про державні медіа, а справжня боротьба за свідомість людей. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385678>

40. **Гірак Г. Продовження мобілізації: хто і чому може втратити бронь [Електронний ресурс] / Галина Гірак // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 6 серп. — Електрон. дані.** Зважаючи на те, що 07.08.2025 набирає чинності продовжений на 90 днів указ про воєнний стан і мобілізацію, розглянуто, кого можуть позбавити відстрочки, які штрафи передбачені за неявку до ТЦК для уточнення даних або проходження військово-лікарської комісії (ВЛК), які нові правила вручення повісток

військовозобов'язаним та як діятимуть мобільні ТЦК. За словами народного депутата Федора Веніславського, законодавчих обмежень для впровадження пересувних ТЦК не існує - чинні норми не вимагають фіксованого розташування таких установ. А стаціонарні ТЦК неодноразово ставали об'єктами ракетних ударів РФ, що розглядається як частина гібридної війни, спрямованої на залякування громадян. Враховуючи це, мобільні центри можуть стати дієвим інструментом. А народний депутат Олександр Федієнко вважає, що в Україні вже функціонують умовно мобільні ТЦК. Деякі з них уже розосереджують свої функціональні підрозділи: ті, що мають прямий контакт із військовозобов'язаними, розміщуються у зручних для людей і безпечних локаціях, інші - виносяться у віддалені приміщення, щоб уникнути скупчення і підвищити захист працівників. Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4805504-prodovzhennia-mobilizatsii-khto-i-chomu-mozhe-vtratyty-bron>

41. Гончаренко О. Кабмін у тіні Банкової, реформа ТЦК та новий "Вагнер" Путіна: інтерв'ю з Олексієм Гончаренком [Електронний ресурс] / Олексій Гончаренко ; спілкувалась Уляна Купновицька // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 4 серп. — Електрон. дані. Народний депутат в інтерв'ю розповів, чому новий закон замість скандального № 12414 — лише тимчасова перемога, як нам не перетворитись на "проблему" для Заходу, чому реформа територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки (ТЦК та СП) важливіша за будь-який контракт, про провали в тилу, зарплати військових і загрози політичного перекосу. За його словами, Україна балансує між загрозами нового вторгнення, втручанням Північної Кореї у війну та кризою довіри всередині країни, і не зможе ефективно протистояти зовнішній агресії без порядку всередині. На думку депутата, поки влада демонструє хаотичні рішення — то затягує з фінансуванням армії, то запускає "реформу мобілізації" без реформування ТЦК та СП — довіра суспільства стрімко падає. Текст:

<https://focus.ua/uk/eksklyuzivnyy/717408-oleksiy-goncharenko-v-interv-yu-pro-reformu-tck-kabmin-ta-finansuvannya-armiji>

42. **Добров В. Сімейний бекграунд «Залізного нардепа»: що пов'язує Ярослава Железняка з російським агробізнесом** [Електронний ресурс] / Володимир Добров // Fakty.ua : [вебсайт]. – 2025. – 5 серп. — Електрон. дані. *Йдеться про народного депутата Ярослава Железняка — одного з найактивніших парламентарів Верховної Ради України (ВР України) IX скликання, який ледь не щодня у соціальних мережах під ніком «Залізний нардеп» критикує владу й викриває корупцію. Як зазначив журналіст В. Бондаренко, мовчати Я. Железняк не любить, якщо це, звісно, не стосується його родини. Журналіст нагадав, що весною 2023 р. голова фракції «Голос» Я. Железняк одружився вдруге на Ользі Коваль, яка є народним депутатом від «Слуги народу» («СН»), батько якої — агробізнесмен Володимир Коваль. Зазначено, що підприємницька діяльність родини Ковалів має російське коріння.* Текст: <https://fakty.ua/458020-semejnyj-bekgraund-zheleznogo-nardepa-chto-svyazyvaet-yaroslava-zheleznyaka-s-rossijskim-agrobiznesom>

43. **Дронова А. Військовий дорікнув Порошенку та його депутатам за масовий виїзд за кордон на відпочинок** [Електронний ресурс] / Аліна Дронова // Fakty.ua : [вебсайт]. – 2025. – 7 серп. — Електрон. дані. *За словами ветерана російсько-української війни Олексія (з позивним «Сталкер»), народні депутати фракції «Європейська Солідарність» («ЄС») під приводом відряджень та оздоровлення масово виїхали на пляжі європейських курортів, поки військові стримують агресора. При цьому депутати імітують діяльність в соцмережах, спекулюючи на темі війни, щоб їх відсутність в країні не помітили. Зазначено, що фракція «ЄС» збагатилася у війну більше, ніж всі інші депутати Верховної Ради України (ВР України) разом. Так, 27 депутатів фракції за три роки заробили у понад 2,2 раза більше, ніж 235 депутатів «Слуги народу» («СН»). А статки Петра Порошенка за роки широкомасштабної війни збільшилися*

майже до 1,5 млрд доларів: лідер «ЄС» з 15 позиції найзаможніших підприємців протягом війни увійшов у першу трійку найбагатших олігархів України. Текст: <https://fakty.ua/458101-voennyj-upreknul-poroshenko-i-ego-deputatov-v-massovom-vyezde-za-granicu-na-otdyh>

44. Євгенія Кравчук: В Україні починають діяти нові норми, що унеможливляють російське втручання в усі правоохоронні органи *[Електронний ресурс]* / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // **Голос України**. – 2025. – 2 серп. [№ 403]. – Електрон. дані. Як розповіла народна депутатка, заступниця голови парламентського Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики, членкиня постійної делегації у ПАРЄ Євгенія Кравчук, ухвалений Верховною Радою України (ВР України) і вже підписаний Президентом України Володимиром Зеленським закон щодо повноважень НАБУ і САП фактично повертає статус-кво, що був до 22 липня цього року. Вона зауважила, що водночас документ містить і нові норми, що унеможливляють російське втручання в усі правоохоронні органи. За її словами, нововведення мають дати антикорупційним органам поштовх активніше боротися з корупцією. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385647>

45. Журналістку Вікторію Рощину, яку було закатовано в російському полоні, указом Президента України Володимира Зеленського посмертно нагороджено орденом Свободи *[Електронний ресурс]* / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // **Голос України**. – 2025. – 5 серп. [№ 404]. – Електрон. дані. Зазначено, що цією державною нагородою відзначають за видатні та особливі заслуги в утвердженні суверенітету та незалежності України, відстоюванні конституційних прав і свобод людини і громадянина. «Наразі я фіналізую текст своєї резолюції ПАРЄ щодо українських журналістів у полоні. І вже починаючи з цієї осінньої сесії, в ПАРЄ щорічно відзначатиметься *Victory for Victoria Day*. У процесі роботи над документом два прізвища зі списку журналістів, яких

маємо звільнити, зникло. Вікторію, на жаль, врятувати не вдалося — але пам'ять про неї житиме вічно», — повідомила заступниця голови Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань гуманітарної та інформаційної політики Євгенія Кравчук. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385667>

46. **Здоровило Т. НАБУ і САП розповіли подробиці викриття нардепа й чиновників на хабарі [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2025. – 2 серп. – Електрон. дані. Подано інформацію Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП) щодо проведення заходів із викриття осіб, причетних до вчинення корупційного злочину, серед яких чинний народний депутат України, очільники районної та міської військових цивільних адміністрацій, військовослужбовці Національної гвардії України (НГУ). Виявлено схему, яка полягала в укладенні державних контрактів із підприємствами-постачальниками за завідомо завищеними цінами, і наразі чотири особи затримано в порядку ст. 208 Кримінального процесуального кодексу України (КПК України). Представники НАБУ та САП наголосили, що проведення цієї операції стало можливим завдяки Закону № 4560-IX, підписаного Президентом України, який усунув низку бар'єрів у роботі антикорупційних органів і сприяв стабільності їхньої діяльності у чутливих для держави розслідуваннях.** Текст:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/190603/>

47. **Здоровило Т. Резонансні викриття НАБУ і САП: Зеленський очікує справедливих покарань, а КМУ - ініціював звільнення голови Мукачівської РДА [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2025. – 2 серп. – Електрон. дані. Наведено коментар Президента України Володимира Зеленського під час вечірнього звернення 2 серпня 2025 р. щодо викриття Національним антикорупційним бюро України (НАБУ) і Спеціалізованою антикорупційною прокуратурою (САП)**

зловживань на закупівлях РЕБ та FPV-дронів. Глава держави назвав дії корупціонерів "абсолютно аморальними" і наголосив на необхідності повної й справедливої відповідальності, зазначивши, що "ми розраховуємо на справедливі вироки". Зазначено, що серед осіб, яких НАБУ і САП викрили в масштабній корупції - народний депутат від фракції "Слуга народу" Олексій Кузнєцов, голова Мукачівської райдержадміністрації (РДА) й колишній голова Луганської обласної військової адміністрації (ОВА) Сергій Гайдай, начальник Рубіжанської міської військової адміністрації (МВА) Луганської області Андрій Юрченко. Своєю чергою, Кабінет Міністрів України (КМУ) на своєму засіданні ініціював звільнення з посади голови Мукачівської РДА Сергія Гайдая, а членство народного депутата Олексія Кузнєцова у фракції "Слуга народу" буде призупинено на час розслідування, його також можуть виключити з партії. Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/190605/>

48. **Іванна Климпуш-Цинцадзе** взяла участь у дискусії щодо впливу гальмування реформ на міжнародне фінансування України *[Електронний ресурс]* / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // **Голос України**. – 2025. – 2 серп. [№ 403]. – Електрон. дані. Голова Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань інтеграції України до ЄС Іванна Климпуш-Цинцадзе у виступі наголосила на системному відкаті реформ, що відбувається останнім часом в Україні. Ухвалення ж законопроєкту № 12414, який фактично ліквідував незалежність антикорупційних органів, на її думку, стало піком цього відкату. Воно також несе великі загрози і ризики для України. На її думку, ситуація довкола антикорупційної архітектури в Україні викликала справедливий резонанс і обурення в українському суспільстві, дала приводи ворогам знову звинувачувати Україну в корупції, а також підірвала довіру друзів і партнерів. Народна обраниця вважає, що не тільки відкат в антикорупційній реформі, а й інші обмеження, що виходять за рамки

обмежень воєнного стану в Україні, будуть відображені у наступному звіті ЄС щодо розширення. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385648>

49. **Катишев К. Нардепа Кузнєцова покарають за корупційний скандал [Електронний ресурс] / Костянтин Катишев // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 2 серп. — Електрон. дані.** Наведено тези допису в «Телеграм» голови фракції «Слуга народу» у Верховній Раді України (ВР України) Давида Арахамії про зупинення на час розслідування членства у фракції народного депутата Олексія Кузнєцова, якого (разом із очільниками районної та міської адміністрацій, військовослужбовцями Національної гвардії України) викрили на хабарі антикорупційні органи України. За словами Д. Арахамії, фракція повністю підтримує ефективні дії Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП) щодо протидії корупції й очікує на судовий розгляд цієї справи у відповідні терміни. «Винні у корупційних злочинах мають понести справедливе покарання незалежно від статусів та посад», – написав очільник фракції. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4804567-nardepa-kuznietsova-pokarauit-za-koruptsiinyi-skandal>

50. **Ковальова А. Розвиток ОПК в Україні: Гетманцев розповів, звідки можна брати гроші на фінансування [Електронний ресурс] / Анастасія Ковальова // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 5 серп. — Електрон. дані.** За даними Міністерства оборони України (МО України), у 2025 р. країні не вистачає близько 6 млрд доларів (близько 250 млрд грн) для покриття розриву в забезпеченні армії. Якщо ж порівнювати фактичне виробництво ОПК із потенціалом, який міг би бути реалізований, нестача сягає щонайменше 20 млрд доларів. Про це народний депутат від партії "Слуга народу" ("СН"), голова Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань фінансів, податкової та митної політики Данило Гетманцев написав у своїй колонці для "Економічної правди". До внутрішніх

джерел депутат відносить боротьбу з тіньовою економікою, яка щороку позбавляє бюджет приблизно 800 - 900 млрд грн. Уже 2024 р. це дало змогу отримати додатково еквівалент у 2,5 млрд доларів, а 2025 р. планується збільшити цю суму до 5 млрд доларів. За його словами, зовнішні ресурси також мають величезне значення. Уже цього року в держбюджеті України з'явився рядок із кредитом від уряду Великої Британії на 90 млрд грн для підтримки обороноздатності. Текст: <https://focus.ua/uk/economics/717902-viyna-v-ukrajini-yak-zberigayetsya-ekonomika>

51. Комітет з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування обговорив Проект плану роботи МОЗ і створення робочої групи щодо вдосконалення діяльності інститутів Національної академії медичних наук [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 7 серп. [№ 406]. – Електрон. дані. Як повідомив голова Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування Михайло Радуцький, ці теми обговорили на засіданні Комітету за участі народних депутатів, міністра охорони здоров'я Віктора Ляшка та голови НСЗУ Наталії Гусак. За словами М. Радуцького, у проєкті державного бюджету на 2026 р. передбачено збільшення капітаційної ставки для лікарів первинної ланки. Зокрема, медик із максимальним навантаженням (1,8 тис. декларацій) зможе отримувати зарплату орієнтовно на рівні 35 тис. грн. Планується зменшити навантаження на систему спеціалізованої медичної допомоги завдяки впровадженню безоплатних планових медичних оглядів (check-up). Їх введуть з 2026 р. для громадян віком 40+ з акцентом на виявлення серцево-судинних захворювань. Серед інших запланованих змін: впровадження електронної ліцензії на медичну практику, запуск електронного кабінету пацієнта, спрощення ліцензування аптек на обіг наркотичних лікарських засобів. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385737>

52. Лише 16 % громад скористалися можливістю доплат до заробітної плати працівникам закладів дошкільної освіти *[Електронний ресурс]* / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // *Голос України*. – 2025. – 2 серп. [№ 403]. – Електрон. дані. Як розповів народний депутат України Сергій Бабак, через відсутність вчасно прийнятих нормативно-правових актів на виконання Закону «Про дошкільну освіту» лише 16 % громад скористались можливістю доплат до заробітної плати працівникам закладів дошкільної освіти. Голова Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань освіти, науки та інновацій на прикладі Закону «Про дошкільну освіту» розповів про те, який шлях проходить Закон – від ідеї до його реалізації. Він наголосив, що ухвалений документ надає місцевим громадам (як засновникам закладів) повну самостійність у питаннях оплати праці. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385612>

53. Максим Заремський: Про перспективи для ринку деревини та тенденції економічного зростання Буковини *[Електронний ресурс]* / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // *Голос України*. – 2025. – 8 серп. [№ 407]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що завдяки постійній і наполегливій роботі народного депутата України Максима Заремського та його колег-однодумців протягом липня у Верховині та на Буковині відбулися круглі столи з підприємцями, лісівниками, місцевою владою. Зазначено, що головна мета зустрічей - почути позиції всіх сторін і врахувати їх під час доопрацювання проєкту Закону України «Про ринок деревини». Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385772>

54. Мамченко Н. Попереду – переатестація працівників БЕБ і фактичний перезапуск Бюро – Анастасія Радіна про призначення Цивінського *[Електронний ресурс]* / Наталя Мамченко // *Суд.-юрид. газ.* – 2025. – 6 серп. – Електрон. дані. Подано коментар голови Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань антикорупційної політики Анастасії Радіної щодо призначення урядом Олександра Цивінського

директором Бюро економічної безпеки (БЕБ). Очільниця Комітету подякувала уряду за це рішення та наголосила, що "попереду - переатестація працівників БЕБ і, фактично, перезапуск органу та відновлення довіри до його роботи". Текст: <https://sud.ua/uk/news/publication/337809-vperedipereattestatsiya-sotrudnikov-beb-i-fakticheskiy-perezapusk-byuro-anastasiya-radina-o-naznachenii-tsyvinskogo>

55. **Олена Шуляк: Блокування законопроектів, які стосуються фінансування українського бюджету, не має нічого спільного із захистом національних інтересів** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 5 серп. [№ 404]. – Електрон. дані. Як наголосила народна депутатка, голова парламентського Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Олена Шуляк, Україна має чітко визначені партнерами індикатори, і від їхнього виконання залежить надання нам допомоги. Вона зауважила, що це стосується і програми «Ukraine Facility», і угод із Міжнародним валютним фондом (МВФ). Тож для Верховної Ради України (ВР України) надзвичайно важливо долати внутрішні бар'єри й виконувати домовленості, адже від блокування відповідних законодавчих ініціатив страждає Україна, це не має нічого спільного із захистом національних інтересів. За її словами, майже кожен законопроект, що стосується «Ukraine Facility», блокується різними політичними силами. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385679>

56. **Підсумки додаткової сесії НМТ: майже дві тисячі учасників складали тест за кордоном** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 5 серп. [№ 404]. – Електрон. дані. Як повідомив голова Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань освіти, науки та інновацій Сергій Бабак, додаткова сесія національного мультипредметного тесту (НМТ) цьогогоріч не суттєво вплинула на загальну картину результатів, проте виявила низку цікавих

тенденцій. За його словами, у додатковій сесії взяли участь 5327 вступників (1,83 % від загальної кількості), з яких 1263 — за межами України. Через обмежену кількість місць у пунктах тестування за кордоном частина учасників, які спочатку реєструвалися на основну сесію, були перенесені на додаткову. «Хочу подякувати Українському центру оцінювання якості освіти, який щороку розширює мережу пунктів проведення НМТ за кордоном. І робить це безплатно. Це велика заслуга команди УЦОЯО», — зазначив С. Бабак. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385676>

57. **Робимо все можливе, щоб в Україні було вигідно виробляти, інвестувати та експортувати** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // **Голос України**. – 2025. – 7 серп. [№ 406]. – Електрон. дані. Як розповів заступник голови Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань економічного розвитку Дмитро Кисилевський, «важливий день для політики «Зроблено в Україні». Уряд уперше розширив перелік техніки і обладнання українського виробництва, на які поширюється 15 відсотків компенсації вартості. Ініціативи виробників долучитись до цієї програми — найочевидніше свідчення її ефективності». Політик зазначив, що новий уряд із перших днів роботи підтверджує, що політика «Зроблено в Україні» залишається чинним пріоритетом держави. «Робимо все можливе, щоб в Україні було вигідно виробляти, інвестувати та експортувати», - наголосив він. Наведено повний список товарів, на які розширено дію програми компенсації 15 % вартості. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385738>

58. **Роксолана Підласа: 60 відсотків «військового ПДФО»** відтепер спрямовується на закупівлю і виробництво зброї Міністерством оборони [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // **Голос України**. – 2025. – 7 серп. [№ 406]. – Електрон. дані. Як розповіла народна депутатка, голова парламентського Комітету з питань бюджету Роксолана Підласа, новий підхід дає можливість Міністерству

оборони України діяти більш гнучко й оперативно переспрямовувати кошти на різні потреби. Вона зауважила, що після об'єднання Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості та Міністерства оборони відбулася зміна моделі розподілу коштів, що надходять від військового податку на доходи фізичних осіб (ПДФО). За словами народної обраниці, фінансування додаткових видатків держбюджету цього року забезпечуватиметься не тільки розміщенням облігацій внутрішньої державної позики (ОВДП), але й перевиконанням доходів у першому півріччі й тим, яке планується в майбутньому. Текст:

<https://www.golos.com.ua/article/385705>

59. **Сергій Бабак: Українські абітурієнти зберігають високий інтерес до вищої освіти попри війну та виклики часу [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 5 серп. [№ 404]. – Електрон. дані. Як повідомив голова Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань освіти, науки та інновацій Сергій Бабак, цьогорічна вступна кампанія засвідчила високу активність вступників попри складну ситуацію в країні. Політик розповів, що серед університетів, які зібрали найбільшу кількість заяв, лідирує Львівський національний університет ім. Івана Франка — туди подано 44 000 заяв. Далі у рейтингу — Національний університет «Львівська політехніка», Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського та Державний торговельно-економічний університет. Загалом, за словами С. Бабака, цього року не сформувалося одного «центру тяжіння»: вступники обирають як столичні, так і регіональні заклади. Разом із тим, голова Комітету звернув увагу на кілька тривожних тенденцій. Зокрема, він зазначив, що вже кілька років поспіль беззаперечним лідером серед спеціальностей залишається менеджмент. До топу також входять психологія, філологія, право, маркетинг, економіка, комп'ютерні науки та кібербезпека. Натомість критично важливі для**

відбудови країни інженерні та природничі спеціальності мають значно нижчий попит: біологія — 2 тис. заяв, хімія — майже 900, фізика — 600, математика — трохи більш як 1 тис. Текст:

<https://www.golos.com.ua/article/385674>

60. **Сергій Нагорняк: Україна відновлює свої енергетичні об'єкти, робить енергосистему більш гнучкою й активно створює нові потужності [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 7 серп. [№ 406]. – Електрон. дані. Як розповів народний депутат, член парламентського Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг Сергій Нагорняк, в Україні тривають відновлювальні роботи на пошкоджених унаслідок російських атак об'єктах, водночас реалізуються кроки для створення додаткових потужностей. Зокрема, встановлюються когенераційні установки, сонячні панелі з накопичувачами електроенергії, активно будуються вітропарки. Крім того, за його словами, українські та закордонні інвестори починають активне будівництво вітропарків в Україні.** Текст:

<https://www.golos.com.ua/article/385706>

61. **Тарас Тарасенко: Держава комплексно підтримає бізнес наших ветеранів та ветеранок [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 2 серп. [№ 403]. – Електрон. дані. Як розповів народний депутат, член парламентського Комітету соціальної політики та захисту прав ветеранів Тарас Тарасенко, український парламент проголосував у другому читанні за проєкт Закону № 10258, що стосується ветеранського підприємництва. Політик повідомив, що це нова реформа, яка започатковує нові стандарти ведення ветеранського бізнесу в Україні. «Тепер усі ветерани, учасники бойових дій, мають можливість заснувати підприємство й користуватися послугами та сервісами від держави. У документі передбачено окреме фінансування на підтримку ветеранського підприємництва. Наші захисники й захисниці, які**

повертаються з фронту, хочуть вести бізнес. І навіть ті люди, які мають ампутації, важкі травми, часто більше вмотивовані, ніж цивільні. Тепер ветерани можуть формувати власні стартапи та звертатися до держави по комплексну підтримку», — наголосив він. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385641>

62. У Верховній Раді України відбувся круглий стіл про формування української ідентичності під час війни [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // *Голос України*. – 2025. – 5 серп. [№ 404]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що 31 липня у Верховній Раді України (ВР України) відбувся круглий стіл на тему «Формування української ідентичності під час війни». До участі долучилися народні депутати України, бойові офіцери, матері загиблих Героїв, представники Міністерства оборони України, Міністерства соціальної політики, Міністерства у справах сім'ї, молоді та єдності, Міністерства молоді та спорту, Академії педагогічних наук, освітянської спільноти, церков, капеланства, вищої школи, науковці, ветерани, громадські діячі, молодь і волонтери. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385680>

63. У Раді назвали шкільні підручники застарілими й заявили про потребу їх переписати [Електронний ресурс] // *Газета по-українськи*. – 2025. – 1 серп. – Електрон. дані. На думку голови Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій Сергія Бабака, шкільним підручникам в Україні необхідно пройти низку змін, адже ситуація в галузі наразі є "складною, хоча й не критичною". Він повідомив, що залишаються відкритими питання доставки підручників у заклади освіти, а також якості матеріалів, з яких їх виготовляють. Про це народний депутат повідомив в інтерв'ю Укрінформу та пояснив, що хоче зробити підручник сучасним як за змістом, так і за дизайном, адже дитині має бути приємно його читати, він має мотивувати до навчання, а не "викликати смуток з першої сторінки". Причину цього очільник Комітету бачить у застарілих

санітарних нормах, що обмежують якість друку, вибір паперу та форматування. Він очікує, що весь процес оновлення вийде завершити вчасно, щоб доставити книги в школи до початку навчального року.

С. Бабак зазначив, що найскладнішою є ситуація з підручниками для дітей з особливими освітніми потребами; їх не вистачає, а виготовлення займає більше часу. Текст: <https://gazeta.ua/articles/politics/u-radi-nazvali-shkilni-pidruchniki-zastarilimi-j-zayavili-pro-potrebu-yih-perepisati/1225979>

64. **Шипуля В. Квитки через Дію: що зміниться для пасажирів УЗ [Електронний ресурс] / Валерія Шипуля // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 4 серп. — Електрон. дані.** Вказано, що ініціатива Укрзалізниці (УЗ) щодо верифікації пасажирів через «Дія.Підпис», яка покликана зменшити зловживання та протидіяти квитковим спекулянтам як найменш корумпований спосіб контролю, викликала гучний суспільний резонанс. Наведено перелік основних запитань і відповідей УЗ, яка оперативно відреагувала на основні зауваження громадськості. Зазначено, що ГО «Мінзмін» побачила в ініціативах УЗ порушення кількох статей Конституції. Зокрема, ст. 33, яка гарантує право на свободу пересування (обов'язкова верифікація через єдиний цифровий інструмент створює бар'єри для громадян, які не можуть / не бажать використовувати цифрові сервіси) та ст. 24 – щодо принципу недискримінації (нововведення позбавляє однакового доступу до транспортних послуг літніх людей, осіб із інвалідністю, малозабезпечених, внутрішньо переміщених осіб (ВПО), тих, хто свідомо уникає цифрової ідентифікації). Наголошено, що 17 народних депутатів із різних фракцій підписали звернення до УЗ. Серед вимог - невідкладне скасування рішення про продаж / повернення квитків на потяги всередині України та для міжнародних рейсів тільки за умови верифікації особи через «Дія.Підпис»; перевірка дотримання монопольного законодавства в діяльності УЗ у зв'язку зі штучним нав'язуванням сервісу «Дія.Підпис»; подальше реагування на застосування дискримінаційних

підходів діяльності УЗ і зупинення таких практик. Подано коментарі одного з авторів звернення, народного депутата з фракції «Європейська солідарність» Володимира В'ятровича щодо ініціативи УЗ. Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4804905-kvytky-cherez-diui-scho-zminytsia-dlia-pasazhyriv-uz>

Див. також: 10, 32

**Підготовлено Відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого**

Відповідальний за випуск: Зайченко Н. Я.

11 серпня 2025 р.